

Troçki dosyasını sonlandırırken: Nesnel bir bilanço

Sahilin bakir kumsallarında yakıldı geçmişin gemileri

doğduğunda Ekim sonsuza değin

ve sızıyordu güneş tüm kilitlerden içeri.

Büyük bir umut başlıyordu sahiplenmeye geleceği.

Acımasızca uzun bir gebeliğin sonunda

hayat veriyordu kitleler yeni bir çağa.

Natchalo! Naovaia Jizn! Natchalo! (Başlıyor! Yeni hayat! Başlıyor!)

Ve senin günlerin tamı tamına yirmi dört saatti, Lev Davidoviç.

Ardından Avrupa'nın tüm pasına ve demirine karşı

çarpıştı dört cephede birden,

ve bir hayalet tren uçtu üç yüz bin kilometre

o senin demirden savaş atındı kaptan.

Ama hayat kısa ve savaş uzun.

Bilirsin bizler gelip gidenleriz

muhafaza ile yenilik arasında;

bilirsin Görgü denen sirenin sesini

cazibesi ölüme cüret ve yarın olan.

Hayat durgun bir su değil

akan bir ırmaktır.

Tahtından inmemiş tek tanrının adı Başlangıçtır.

Bu yüzden senin bilimine ve senin iradene devrim denir.

Doğru,

silkiniyor bir bahar ağacı gibi azap çeken insanlık.

(Tüm çürümüř yüzyıllar onun gübresi).

Asacaklar duvara halklar işe yaramaz anılarını,

ve atacaklar çöpe yırtık birer pabuç gibi

dünün ve evvelki günün inançlarını.

Biçmekte şafağın filosu tüm kabusları.

Değiştirecek halklar tüm eski kalemlerini.

Yaramaz işe alarm çığlıkları ya da tehditler;

tanımaz devrim sınır, tıpkı rüzgarlar gibi.

Akıl bahar bahçesi değil,

insanın ağır kışdır.

Luis Franco, *Lev Troçki için kaside*, 1940.

Troçkist Yayın Kurulu olarak 15 Ağustos 2020 tarihinden başlayarak, Stalinist bir ajanın alçak suikast girişimi neticesinde hayatını kaybeden Ekim Devrimi'nin önderlerinden, Petrograd Sovyeti başkanı, Kızıl Ordu ile Dördüncü Enternasyonal'in kurucusu Lev Troçki'yi, katlinin 80. yıldönümünde çeşitli tarihî

metinlerle andık. Bu kapsamlı dosyanın okurları, dosyaya bizim yazınsal katkımız iki metinle sınırlı kalırken, diğer katkıların tamamı uluslararası komünist hareketin önde gelen belli başlı isimlerinin *İhtiyar*'ın anısına kaleme aldıkları metinlerden oluştuğunu fark etmişlerdir. Lunaçarski'den Radek'e, Mariategui'den Joffe'ye, Nazım Hikmet'ten Victor Serge'e uzanan yelpazedeki isimler, dünya sınıflar mücadelesi tarihindeki kalıcı devrimci izi inkâr ve göz ardı edilemez olan bu büyük Marksist şahsiyetin önünde kendi tarzları uyarınca bir saygı duruşunda bulunuyorlardı. Belirtmeye lüzum dahi yok ki, dosyayı oluşturan metinlerin ezici çoğunluğu, 20. yüzyıl boyunca Stalinist aygıtın sansürüne maruz kaldı. Dünyanın dört bir köşesinden samimi Marksist militanların, Lev Troçki'nin tarihsel rolü ile programatik çizgisine vurgu yapan bu metinlere ulaşamaması için uluslararası çapta bir baskı ve sansür operasyonu organize edildi. Örneğin, Nazım Hikmet'in Troçki metni ile şiiri onun eserlerinden çıkartıldı veya basılması engellendi veya kasıtlı bir biçimde unutturuldu.

Troçkist Yayın Kurulunun dosyayı yayımlayarak attığı önemli adımlardan birincisi budur: Türkiyeli öncü bu metinlerin önemli bir çoğunluğuna ilk defa Türkçe dilinde ulaşabilme şansına kavuşmuştur. Bu ilk olarak, 20. yüzyılda sürdürülen ve aslında birçok defalar bu metinleri gündeme getirenlerin veya metinlerde ifade edilen tarihsel gerçekliği dile getirenlerin Stalinizmin uluslararası polis aygıtı aracılığıyla öldürülmesiyle sonuçlanan sansür ve tarihten silme operasyonunun, geri dönüşü olmayacak biçimde yaşadığı çöküş ile başarısızlığın bir ispatıdır. İkinci olarak ise, bu dosyanın bugün yayımlanabilmesi hiçbir şekilde bir tesadüf değildir. Bu dosya dünya devrimi yeni bir evreye adım atarken; Sudan'da, Cezayir'de, Lübnan'da, Irak'ta, Şili'de, ABD'de, Hong Kong'da, Belarus'ta ezilen ve sömürülen kitleler, altında yaşadıkları burjuva rejimlere ve bu rejimlerin gardiyanlığını üstlendiği kapitalist sömürü politikalarına karşı ayaklanırken yayımlanmıştır. Böylesine bir tarihsel geçiş döneminde yayımladığımız yazınsal mirasın Türkçeye kazandırılması özel bir önem taşımaktadır, zira bu dosyada ortaya konan siyasal ve programatik çizgi, bugün Türkiyeli öncünün, dünya devrimci süreci yeni bir evrede kendini ifade etmeye başlarken, Bolşevizmle silahlandırılabilmesi için bir ihtiyaçtır.

Burada konuyu oldukça kısa bir biçimde açmaya çalışacağız. Örneğin, Türkiye Komünist Partisi'nin yayın organı olan *soL*'un, Belarus kapitalizmini felç eden

ulusal genel grev dalgasına ve bu dalgada öne çıkan mücadeleciler sınıf bölüklerine dönük tutumunu ele alalım. Bu yayın organı yayımladığı haberler ve köşe yazılarıyla Belarus işçi sınıfının bir seferberlik halinde olduğunu reddetti, ülkede Batı menşeli bir komplonun hayat bulmakta olduğunu ileri sürdü ve kendisini takip eden Türkiyeli işçiler ile devrimcilere de doğru komünist politikanın gerici Lukaşenko rejiminin desteklenmesi olduğunu söyledi.

Bu yalnızca bir örnektir. Türk neostalinizmi bütün Arap devrimleri sürecini Bonapartist diktatörlüklere ve eli işçilerin ve ezilen halkların kanıyla boyanmış gerici rejimlere koşulsuz desteğini sunarak geçirdi. Ve bu ulusal bir olgu da değildir. Dünya genelinde benzer geleneklerden gelen bütün sol yapılar, kriz ve baskı karşısında ayaklanan halk kesimlerine sırtını dönmüş ve kendi beyinlerinin ürünleri olan komplocu “jeostratejik” kutuplaşmaların mazeretiyle dünya kapitalizminin belirli bir fraksiyonlar kümesine karşı diğer kapitalist kümelenmenin ardında hizaya geçmeyi uygun görmüştür. Bu karşıdevrimci akım, açlık çeken ve sefalet koşullarına mahkûm edilen bir işçinin ayaklanabilecek olmasına inanmamaktadır; ama Batılı istihbarat servislerinin birtakım komplolar aracılığıyla sürekli olarak rejim değişikliği operasyonları organize ettiğine dair aksamaz bir güvene sahiptir.

Dolayısıyla Lev Troçki'nin Marksizmi, yani 21. yüzyılda var olan biricik Marksizm türü, ayaklanan kitlelerin yarattığı yeni dünya gerçekliği altında daha yakıcı bir konuma sahip olmaktadır. 21. yüzyılın Marksizmi olarak Troçkizm, isyana cüret etmiş öncülerin bilinç ve örgütlülük durumlarıyla sosyalizmin inşası arasındaki açının kapatılmasına hizmet edecek olan devrimci politikaların üretimi noktasında tek başına kalmıştır. Bu, 1917'nin bahar aylarında Lenin'in de kaydettiği üzere, son derece değerli bir yalnızlıktır.

Uluslararası proleter bölüklerin ayaklanmacı ve solcu bir gelişim eğrisi izlemesinin karşısında 20. yüzyıl Stalinizminden arta kalmış işbirlikçi ve aşamacı mirasçıların giderek sağa kaymaları şaşkıncu bir istisna değil, maddenin doğasından kaynaklanan öngörülebilir bir sonuçtur. Böylesine bir konjonktürün ortasında Türkiye'de Lev Troçki dosyasının yayımlanmış olmasını bu yüzden değerli görüyoruz. Çünkü Türkiyeli öncünün reformist, işbirlikçi, Türkiye

devrimine aşamalar atfeden ve işçileri seferber etmeyi değil felçleştirmeyi amaçlayan sözde mücadele programlarıyla kaybedecek bir saniyesi dahi yoktur. Dünya devriminin dalgakıranları aşındıran fırtınalı gelgitleri Türkiye'ye ulaştığında Tunus'ta Bin Ali'yi, Belarus'ta Lukaşenko'yu, Şili'de Piñera'yı destekleyenlerin Türkiye'de işçileri ve yoksulları destekleyeceğini düşünmek için saf olmak gerekir.

Bu nedenle Türkiyeli öncünün ve o öncünün temsilciliğini üstlenmede başarılı olması gerektiği geniş emekçi kitlelerin Lev Troçki'nin Marksizminin ortaya koyduğu programa kazanılması; Marx, Engels ve Lenin tarafından ortaya konan kopuşçu perspektifin altında örgütlü bir politik seçenek haline gelebilmeleri kritik bir önem taşımaktadır. Bu faaliyetin ördüğü duvara, yayımladığımız dosyayla bir tuğla koyabilmiş olmaktan dolayı gurur duyuyoruz.

Yayın Kurulumuzun dosyanın yayımlanmasıyla sunduğu katkılar bunlarla da sınırlı değildir. Öyle sanıyoruz ki, Polonyalı komünist tarihçi Isaac Deutscher'in meşhur üç ciltlik Troçki biyografisinin Türkçeye kazandırılmasının ardından, yayımladığımız dosya Troçki'nin hayatı ile biyografik-politik mirasına dönük olarak Türkçeye kazandırılmış en değerli ve kapsamlı yazınsal toplamlardan olmayı başarabilmiştir.

Bunun abartılı bir iddia olduğu kanaatinde değiliz. Artık dileyen okuyucu Lev Troçki'nin 1905'teki, 1917'deki ve 1938'deki tutumuna ve bu kritik virajlarda oynadığı role, birinci elden çıkmış birtakım tanıklıklar ve belgeler eşliğinde ulaşabilecektir. Bu değerlidir, zira Stalinizm'in vakanüvisleri Lenin'in bu büyük silah arkadaşını 1905'te Menşevik, 1917'de Beyaz Ordu üyesi, 1938'de de Hitler'in ajanı olarak göstermekten çekinmediği için, bir yalan ve iftira makinesi olan Stalinist propagandanın teorik, politik, tarihsel ve ampirik çöküşü, şüphesiz işçi sınıfı mücadelesi için ilerici sonuçlar doğuracaktır.

Bu sene Troçki uluslararası çapta mücadeleci proleter kesimlerin, devrimci gençlerin ve seferberlik halindeki kadınların en öne çıkan sektörleri arasında kitlesel çapta anıldı. Bir dünya örgütü olma hedefiyle mücadele etmekte olan birçok sosyalist örgütün İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Almanca, Portekizce, Türkçe, Urduca ve başka birçok dildeki anma toplantıları ile etkinlikleri binlerce insan tarafından takip edildi, on binlerce insan tarafından izlendi. Bu anmalar sınıflar mücadelesinin oldukça keskinleştiği Kuzey Amerika'dan Avrupa'ya, Latin Amerika'dan Afrika'ya, Asya'dan Okyanusya'ya neredeyse bütün kıtalarda gerçekleştirildi. Bu etkinliklerde Lev Troçki'nin hayatı ile onun sınıflar mücadelesinde oynadığı rol aktarılmakla kalmadı; bu büyük devrimcinin ifade ettiği politik yöntemin bugün için ne ifade ettiği ve proletaryaya nasıl bir çıkış yolu gösterdiği de tartışıldı.

Bu etkinliklerden birisi de dünya partimiz olan İşçilerin Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal'in (İUB-DE), biri Türkiye partisinden olmak üzere dünyanın dört bir köşesindeki beş partisinden konuşmacıların katılımıyla gerçekleştirdiği uluslararası anma toplantısıydı. Türkçe altyazısıyla beraber *Gazete Nisan*'ın Youtube hesabında da yayınlanmış olan bu anmada Troçki'nin ifade ettiği devrimci Marksist kutup, onun Stalinist bürokrasi ile faşizmin yükselişi karşısındaki mücadelesi, devrimci programda kat ettiği kritik mesafeler ve Leninist partinin inşası için ortaya koyduğu direnç tartışıldı.

Hayatı, fikirleri ve mücadelesi üzerine

Katılımcılar

Juan Carlos Giordano

Sosyalist Sol FIT - Birlik
Ulusal Milletvekili
Arjantin

Leda Victoria

Sosyalizme Doğru Hareket
Meksika

Miguel Ángel Hernández

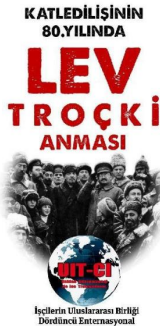
Sosyalizm ve Özgürlük Partisi
Venezuela

Josep Lluís Alcázar

Enternasyonalist Mücadele
İspanya

Atakan Çiftçi

İşçi Demokratik Partisi
Türkiye

İUB-DE'nin Troçki'yi anan uluslararası etkinliğinin afişi.

Bu değerli etkinliğin yanı sıra Türkiye'den *Sosyalist Demokrasi için Yeniyol* ve *Sosyalist Alternatif*'le beraber *İşçi Demokrasisi Partisi*'nin de içinde yer aldığı bir anma etkinliği düzenlendi. Burada geçiş programı mantığından sürekli devrim stratejisine, bürokrasiye karşı proleter mücadele hattından Avrupa faşizmi yükselirken ileri sürülen sosyalist perspektife dek, yine oldukça geniş bir yelpazedeki konulara eğilebilme fırsatı bulduk.

Ezilenler ile sömürülenlerin Lev Troçki'yi kitlesel çapta anıyor olmalarını, Troçki'nin takipçilerinin sayısının özellikle görece fazla olduğu Latin Amerika'da enteresan bir istismar denemesi takip etti. Venezuela devlet başkanı, Chavez'in mirasçısı Nicolas Maduro resmî sosyal medya hesaplarından Troçki'yi andı ve onun büyük bir devrimci olduğunu ilan ettiği satırlara yer verdi. Daha önce benzer bir manevrayı Troçki'nin *Sürekli Devrim* eserinin övgüsü üzerinden Chavez de hayata geçirmeye çabalamıştı. Kerenski hükümetinin kendisini Temmuz Günleri'nin ardından tutuklamış olduğundan da anlaşılabilceği üzere Lev Troçki sınıf işbirlikçi, burjuvaziyle koalisyona dayanan sözde sol hükümetlerin hiçbir zaman dostu değildi; aksine Kerenski hükümetini deviren askerî operasyonu yönetmesinden de anlayabileceğimiz üzere o, işçilerin tarafında gözüküp emperyalizmin taleplerinin aktarma kayışı rolünde olan bu tip hükümetlerin azılı bir düşmanıydı. Ancak Chavez-Maduro rejimi artık böylesine bir hükümet tipi bile değildir: Bu rejim ekonomik olarak ranta dayalı ve toplumsal destekçisinin Bolivarcı burjuvazinin olduğu, Suudi Arabistan tipinde bir petrol Bonapartizmi türüdür ve Latin Amerika kıtasındaki en aşağılık işçi düşmanı rejim çeşitlerinin öne çıkanları arasındadır. Bu rejimin paramiliter çetelerinin silahlı saldırıları sonucunda partimizin militanları olan birçok Troçkist işçi katledilmiş; daha da fazla sayıdaki grevci işçi zindanlara atılmıştır. Maduro işçi sınıfına karşı işlediği suçları Troçki'yi anarak sınıf hafızasından silemez veya af dileyemez; Troçki'nin takipçileri hiç şüphesiz buna izin vermeyecek ve onun yoksul düşmanı rejiminin alaşağı edilmesi için sistemli bir biçimde faaliyet sürdürmeye devam edeceklerdir.

Kore İşçi Partisi başkanı, resmî sıfatıyla “Yüce Lider” Kim Jong-un.

Ölüm yıldönümünde yaşanmamış dahi olsa, 2020 senesi Troçki'nin yine bir başka rejimin resmî makamları tarafından “anılmamasına” tanıklık etti. 17 Ocak 2020 tarihinde, Kuzey Kore'deki kapitalist-Stalinist diktatörlüğün iktidar partisi konumunda olan Kore İşçi Partisi, yayın organından “Sosyalist hareketin kirli haini” **[1]** başlıklı bir metin yayımladı. Bu, iki nedenden dolayı son derece ilginç bir metin: İlk olarak, Kuzey Kore işçi sınıfının mücadeleci kapasitesinin antikomünist bir diktatoryal aygıtla felç edilmesinin hayata geçirilmesine kendini adanmış olan bu ülkedeki kapitalist-Stalinist klik, tarihinde ilk defa resmî yayın organında Lev Troçki'nin ve Dördüncü Enternasyonal'in ismini anmış oldu. İkinci olarak da bu metinde, klasikleşmiş ve Stalinist SSCB'de türetilmiş olandan farklı bir resmî tarih anlatısına tanık oluyoruz. Bu metne göre Troçki Lenin'le Londra'da tanışıyor (burası doğru), Lenin Troçki'ye kendisine katılma teklifinde bulunuyor (burası da doğru) ve ardından Troçki “kendi kardeşini ve en bilge öğretmenini bulduğunu” söyleyerek Lenin'in omuzlarında ağlamaya başlıyor (bu beyanın doğruluğuna dair herhangi bir tarihsel doküman yok). Metin devam ediyor: Lenin ile Troçki birlikte devrimci bir gazete çıkarma noktasında çalışıyorlar (burası doğru) ve Troçki birçok yerde Lenin lehine konuşmalar yapıyor (burası da doğru). Bu noktadan sonra Troçki bir anda hainliği seçiyor (işte burası yalan), Lenin'in tek bir ülkede sosyalist devrimin olabileceğine dair tezine karşı çıkıyor (burası da yalan) ve Avrupa devletlerinin birleşik bir federasyon oluşturup bir anda sosyalist devrimi gerçekleştirmesi gerektiğini savunuyor (burası da yalan). Ardından Troçki yine ağlayarak Lenin'den af diliyor (doğru değil) ve Ekim Devrimi'ne katılıyor (doğru). Ancak Lenin hastalanınca Troçki yine hain oluyor (yalan), sanayileşmeye karşı çıkıyor (müthiş bir yalan daha) ve partinin yayın organının tercih ettiği kelimelerle Troçki “emek hareketine tecavüz ederek karşıdevrimci bir sekt olan Dördüncü Enternasyonal'i manipüle ediyor.” Metin, resmî önderlere gösterilmesi gereken adeta ilahi bir sadakat ve saygı tipinden bahsedip, Troçki'nin bu sadakate uymadığı için öldürüldüğünü kaydederek sonlanıyor (yine yalan; Troçki işçi sınıfına sadık kaldığı için katledildi).

Biz bu kara propaganda metninin ardında bıraktığı parmak izlerinin yalnızca birkaçıyla ilgileniyoruz. Öncelikle Troçki'ye atfedilen ilk "hainlik" iftirasının, onun ileri sürdüğü ve ardından Komintern tarafından bir kongre kararı olarak benimsenen Avrupa Birleşik Sosyalist Cumhuriyetleri Federasyonu sloganı üzerinden yapılması oldukça ilginç. Metin elbette bu sloganı bu biçimiyle kullanmıyor ancak Troçki'nin sosyalist devletler federasyonuna yaptığı vurgunun çarpık bir versiyonuna değiniyor. Ortodoks Stalinist resmî tarih yazımının hatalı suçlamaları arasında yer almayan bu yeni iftira unsurunun ilginç olmasının nedeni, Troçkist hareketin geleneksel tutumunun Kuzey Kore ile Güney Kore'nin bir sosyalist cumhuriyetler federasyonu olarak birlikteliğini savunmasında yatıyor. Proletarya diktatörlüğü rejimleri arasında Enternasyonal'in politik otoritesi altında kurulmasının propagandasının yapıldığı bu Leninist öneri, Kuzey Kore bürokrasisi nezdinde "tek ülkede sosyalizm" anlayışının bir getirisi olarak daima şiddetli itirazlar ve muhalefetle karşılaşmıştır. Kapitalist-Stalinist bürokrasinin Güney Kore'nin kapitalist olarak kalmasını istiyor olmasının en önemli nedeni, onların, Kuzey ile Güney'in sınır hattını oluşturan bölgede inşa edilmiş bulunan serbest piyasa bölgesinden elde ettiği kazancın kendisi. Bu bölgede sadece Güney Kore menşeli değil ancak birçok çokuluslu tekelin yüzlerce fabrikası bulunuyor ve Kuzey Kore partisi bu endüstriyel bölgeye ucuz işgücü ile güvencesiz çalışma ortamı sağlıyor. Bu korkunç sömürü cehenneminden elde edilen artık değer önemli bir kısmı ise kapitalist-Stalinist bürokrasinin cüzdanını şişiriyor. Hayır, Güney kapitalizminin ulus ötesi fırsatlarından finansal olarak yarar sağlamaya kendini adanmış bu bürokrasinin bir sosyalist cumhuriyetler federasyonuna karşı çıkmasında ve bu federasyonu Troçki'nin ismiyle özdeşleştirmesinde şaşılacak hiçbir taraf yok. Tarihte birçok defalar yaşandığı üzere bir kere daha, farklı ulusların proleter bölüklerinin kurtuluş programlarının isimleri Troçki'nin ismiyle özdeş kılınıyor ve Troçki ismi üzerinden, bu programın kendisine karşı çıkılıyor. Bu bağlamda bu alçak saldırı metninin karşısında gururlanmamamız için hiçbir sebep yok.

Şimdi gelelim, Stalin'in Churchill ve Roosevelt, Mao'nun Nixon, Castro'nun Jimmy Carter, Chavez'in Bush ve Obama ile olan fotoğraflarına bir yenisinin daha eklenmesinin bir sonucu olarak, artık Kim Jong-un ile Donald Trump'ın yan yana boy gösterdikleri fotoğraflarla simgelenen bu rejimin kendi yayın organında Troçki ile Dördüncü Enternasyonal'e bir yazı ayırmak zorunda kalmış olmasına. Kuzey Kore rejimi 1999'da çıkardığı yeni bir kanunla artık ülkede yabancı

sermaye yatırımlarına izin veriyor. Ülkenin kuzeyi Çinli çokulusluların ve güneyi de Hyundai, Fiat ve Siemens benzeri kapitalist devlerin bina ettikleri sömürü imparatorluklarının egemenliği altında. Son otuz yıl boyunca bürokrasi dış ticaret üzerindeki devlet tekeli kaldırdı, planlı ekonomiden vazgeçerek planlamadan sorumlu devlet dairelerinin kapısına kilit vurdu ve üretim araçlarının özelleştirilmesi sürecini yönetti. Üretim araçları partili Stalinist milyonerlere pazarlanarak, ülkede yabancı burjuvazinin yanı sıra yerel ve ulusal bir Kore kapitalist sınıfı da yaratıldı. Kuzey Kore işçi sınıfı bu yeni egemen sınıfa, Kore dilindeki anlamı “paranın efendileri” olan *Tonju* ismini veriyor. Küba’da da benzer bir kapitalist restorasyon sürecinin yaşandığını ve orada da 6-8 Mayıs 2019 tarihlerinde bir uluslararası Lev Troçki konferansı düzenlendiğini hatırlayalım. Bu, sosyalizm vaat edip kapitalizm eken resmî önderlikleri tarafından aldatılmış olan kitlelerin arayışına dair bize kapsamlı bir ipucu sunuyor. Bu önderliklerden biri olan Kuzey Kore bürokrasisi, anlaşılan toplumun yoksul tabakaları arasındaki bir arayışa cevap olarak, suskunluğunu bozmayazorlanarak Troçki ile onun örgütünün ismini anmaya zorlanmış durumda. Ancak onların söz konusu arayışa verdikleri bu kaba cevap, onların pazar çıkarlarını gözetken rejimin muhafazası için yeterli olmayacak. *Tonju*’nun mülksüzleştirilmesi ve iktidar ile zenginliğin işçilerin yönetimi altına verilmesi programıyla, Kuzey Kore’deki Troçkist partinin inşası yakın zamanda gerçekliğe kavuşacaktır.

Bütün bu gelişmeler aslında bir dünya panoraması biçiminde değerlendirildiğinde, James P. Cannon’un sözlerine kulak kabartmadan edemiyoruz:

“Troçki’nin, önceden görmüş ve biz öğrencilerine açıklamış olduğu her şey, yaşamın içinde doğrulanıyor. Onun bayrağı altında yıllardır mücadele eden bizler, onun şanlı adını bugün bir kez daha selamlıyoruz. Bizler, haklı olduğumuza her zamankinden daha fazla eminiz. Troçkizm’in programı uğruna ödünsüz savaşmak için her zamankinden daha fazla nedenimiz var. Zafere inanmak için her zamankinden fazla nedenimiz var.

Bizim zaferimiz, bir hizibin ya da bir partinin zaferinden daha fazlası olacak; çünkü hizip ya da parti mücadelesi sınıfların uluslararası mücadelesinin ifadesidir ve öyle olmuştur.

Troçkizmin doğrulanması ve zaferi, uluslararası işçi sınıfının kapitalist sömürücülere ve Stalinist hainlere karşı dünyanın sosyalist yeniden örgütlenmesi uğruna mücadeledeki zaferi ile örtüşecek ve tam ifadesini bulacaktır.” (James P. Cannon, Speeches for Socialism)

Bu kapanış yazısının eğilmesi gereken ne çok konu var! Ancak okuyucudan biraz daha sabır talep ediyoruz, zira ele almamızın zorunlu olduğu birkaç mesele daha mevcut.

Esteban Volkov.

Burada katlinin 80. yılı anısına, dedesi Lev Troçki'nin tarihteki rolü üzerine bir demeç veren torun Esteban Volkov'un mesajına yer vermemek olmazdı. Volkov, Meksika'daki Troçki müzesinden şöyle sesleniyor dünyanın bütün ezilenlerine:

“Bugünlerde ana akım medyanın komünizmin yenilgisinden, komünizmin bitişinden bahsettiğini görüyoruz. Ve bunu neye dayanarak temellendiriyorlar? Onlar kendilerini, Stalin'in komünist parti dediği şeyin, Stalin'in yönettiği komünist ülke Rusya'nın hatalı bir şekilde etiketlenmesine dayandırıyorlar. Elbette herkesten daha fazla derecede kapitalizmin kendisi bu yalana itibar sağlıyor ki kolektif bilinç komünizmi Gulag sansın, komünizmi milyonlarca insanın kanlı tasfiyesi sansın. Bu büyük bir yalandır, devasa bir yalandır çünkü Stalin'in yönettiği rejim hiçbir şekilde komünist değildir, bu rejim komünizmin

antitezidir. Ve tam olarak burada Troçki'nin rolü kritiktir. Hiç şüphe yok ki Troçki büyük Marksistlerden biridir ve aynı zamanda bugün Marksizm, bir bütün olarak kapitalist sistemin dinamiklerini en iyi açıklayan bilimsel yöntemdir. Marksizm, kapitalizmin bizi içine batırdığı bu kaotik dünyadan bir çıkış yolu göstermektedir."

Volkov'un, dedesinin mirasının izinden giden bu parlak sözleri üzerine herhangi bir ek yapmak faydasız olacaktır! Biz Volkov'un beyanını tamamlayıcı bir önermede bulunmak için değil, ancak tam aksine onu ve ailesini onurlandırmak için burada konu üzerine bir parantez açtık.

Evet bu Ağustos ayı Troçki katlinin 80. yıldönümüydü. Ancak bu vesileyle beraber biz sadece Troçki'nin değil, Troçki ailesinin de trajedisine parmak basmak istiyoruz. Zira intikamcı Stalinist polis aygıtı yalnızca Ekim Devrimi'nin ikinci büyük önderinin peşinden gitmemiştir; Troçki'yle öyle veya böyle bir ilişkisi olan herkesi kanlı bir biçimde avlamaya çalışmıştır.

Troçki'nin büyük kızları Zina ile Nina'nın eşleri Stalin tarafından toplama kamplarına gönderildiler. Zina hastalığı nedeniyle yurtdışına çıktı ve orada Sovyet yurttaşlığından ihraç edildi. Sonunda intihar etti çünkü Stalinist bürokrasi onun iki çocuğundan birisini rehin olarak SSCB'de tutmuştu. Nina ise önce parti üyeliğinden ihraç edildi, Stalin'in talimatıyla işsiz bırakıldı ve sonunda bakımsızlıktan, veremden öldü. Troçki'nin oğlu Lev Sedov 1938'de Stalinizm'in terör aygıtı GPU ajanları tarafından zehirlenerek öldürüldü. Troçki'nin küçük oğlu Sergei politikaya tamamen ilgisizdi; o bir bilim insanıydı. 1934 Aralık ayında tutuklandı ve Sibiryaya sürgüne gönderildi. En son 1936'da bölgedeki tüm kampları kapsamış ve 132 gün sürmüş olan açlık grevine katıldığı haberi geldi. Troçki'nin ilk eşi, Alexandra Sokolovskaya 1936'da Tobolsk'a, daha sonra Omsk'a sürüldü. 1938'de Stalin'in emriyle vurularak öldürüldü. Troçki'nin hiçbir zaman politikaya karışmamış olan erkek kardeşi Alexander 1938'de, kız kardeşi Olga 1941'de Stalin'in emriyle kurşuna dizildiler. Alexander'ın kızı Matilda toplama kampına gönderildi ve orada öldü. Oğlu Boris 1937'de Stalin'in isteğiyle vuruldu. Politikaya hiç karışmamış olan diğer oğlu Lev ve kızı Evgenia sürgünde öldüler.

Troçki'nin ablası Elizaveta 1924'te öldü. Onun oğlu Lev politikaya hiç karışmamış olmasına rağmen önce tutuklandı, sonra sürgüne gönderildi.

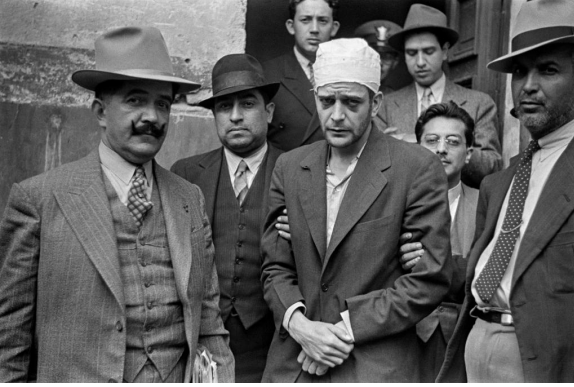
İnsan, bir devrimcinin ailesine yaşatılan bu korkunç zulmün uzayıp giden listesini okuyunca, ve sonra bir kere daha okuyunca, ve onun da ertesinde bir kere daha okuyup bu sefer okuduğundan anladığının gerçek olduğunu kanıksayınca, komünist filozof Brossat'nın yaptığı tarife içi sızlayarak hak vermeden edemiyor:

“Kızıl Ordu'nun kurucusunun sürgüne gönderilmesinden sonra Bronstein ailesinin bir üyesi olmak çok keyifli değildi. Hayatta kalanlar 1988'de Moskova'da bir araya geldiklerinde, vücutlarında yüzyılın kıyametinin işaretini taşıyorlardı. (...) Bronstein soy ağacı temelde, 20. yüzyıl kıyametlerinin karanlık trajedilerinin basit bir görüntüsü olarak okunabilir: Yüzyılın tüm büyük felaketleri parçalanmış diasporaları ve oradan oraya dolaşmalarıyla bireylerin tenine yazılmıştır.” (Alain Brossat, The tragedy of Bronstein family)

Ancak Troçki'nin yalnızca ailesi bir kıyımdan geçirilmekle kalmadı, Lenin ile Troçki'nin yoldaşları da benzer bir Stalinist terör dalgasının kurbanı oldu. Stalin'in Politbüro meslektaşlarından beşi ve 139 Merkez Komite üyesinden 98'i öldürüldü; Ukrayna Cumhuriyeti Merkez Komitesi'nin 200 üyesinden sadece 3'ü hayatta kaldı; Merkez Komite'nin Komsomol örgütünün (içinde Troçki'nin birçok taraftarının olduğu ve programında sürekli devrimi benimseyen Genç Komünistler Birliği) 93 üyesinden 72'si gözaltında kaybedildi. 1934 yılındaki 7. Kongre'deki 1.996 parti liderinden, 1.108'i hapsedildi ya da öldürüldü. Eyaletlerde 385 bölge parti sekreterinden 319'u ve 2750 bölge sekreterinden 2.210'u öldürüldü.

Troçki'nin yenilebilmesi için Leninist işçi hareketinin soykırımı uğratılması, Leninist işçi hareketinin yenilebilmesi için de devrimci Marksistlerin ve elbette Troçki'nin katledilmesi gerekiyordu. Dolayısıyla biz bu dosyayı yalnızca büyük öğretmenimiz Troçki'ye ithaf etmiyoruz; aynı zamanda onun Stalin'in kılıcından geçirilmiş ailesi ile yoldaşlarına da ithaf ediyoruz.

Katledilenden bahsediyoruz, ancak katilin kendisi üzerine pek konuşmuyoruz. Zaman zaman orada burada Stalinizmin takipçilerinin Ramón Mercader'i hâlâ sahiplendiğine, onun görsellerini gururla paylaştığına, onun Troçki'yi öldürmek için seçtiği silahın resminin belirli bir alayla paylaşıldığına tanıklık edebilirsiniz. Aslında Stalinizmin çağdaş takipçilerinin bu figürü sahiplenmeleri kadar, onların devrimci kadrolar ile sınıflar mücadelesi karşısında üstlendikleri rolü daha iyi anlatabilecek bir başka olgunun bulunması zordur.

Katil Ramón Mercader, suikast girişiminden hemen sonra.

Jaume Ramón Mercader del Río sefil bir karakterdir. Hiçbir komünist yeteneğe sahip değildir. O, İspanya Devrimi sırasında mülksüzleştirilen bir burjuva ailenin çocuğuydu. Babası varlıklı bir tekstil deviydi, fabrikatördü. İspanya İç Savaşı sırasında Sovyet İçişleri Bakanlığı (NKVD) tarafından eğitilmiş olmasına rağmen Mercader eline hiçbir zaman silah alıp cephede savaşmadı. Ne bir Frankocuya, ne bir aristokrata, ne bir burjuvaya, ne de bir papaza kurşun sıkışlığı vardır. Aksine, Kremlin'den gelen direktifler doğrultusunda işçi milislerinin silahsızlandırılması için çalıştı. Onun dünya sınıflar mücadelesindeki hain rolü, bu tarihten başlar.

İç savaş ortamında dahi kapitalist sınıflar ile onun temsilcilerine el kaldırmaya cüret edemeyen bu zavallı, tarikat üyesi zihinli kapasitesiz adam, Sovyet gizli servisinin annesini rehin almış olmasının zorlamasıyla, kendini Ekim Devrimi'nin önderlerinden, Petrograd Sovyeti başkanı, Kızıl Ordu ile Dördüncü

Enternasyonal'in kurucusu Lev Troçki'yi öldürmeye adadı. Ancak suikast günü, gücünün doruğundaki 27 yaşındaki bir genç olarak Mercader, 60 yaşındaki Troçki'nin oracıkta canını almayı dahi başaramadı. Troçki'yle elinde bir buz baltası varken, bir odada baş başa kaldı. Troçki'nin muhafızları yoktu. Troçki'ye önden saldırmaya cüret edemedi ve arkasına geçti. NKVD'de süren 10 yıllık eğitiminin ardından, arkasından saldırdığı silahsız bir ihtiyarı dahi öldürmeyi beceremedi. Troçki darbeyi alır almaz ayağa fırladı ve 27 yaşındaki Mercader'i, kaçmasını önlemek için yere yapıştırmakla kalmadı, saldırıyı sürdürümesin diye onun kolunu da kırdı. Daha sonra görgü tanıklıklarını aktaran muhafızlara göre, onlar odaya girdiğinde Troçki Mercader'e kitaplar fırlatmayı sürdürüyor ve Mercader de ağlayarak "Annemi rehin aldılar!" diye bağıyordu.

Mercader Meksika hapisanelerinde 20 yıl geçirdi. Stalin'den Lenin Nişanı aldı. Tahliyesinin ardından Küba'ya taşındı ve havaalanında bizzat Castro tarafından karşılandı. Gençliğinde, alıklığı dolayısıyla sosyalizme büyük bir darbe vuran bu adam, çizgisini bozmadan ölene kadar da işçi sınıfının davasına hiçbir katkı sunmadı. Paramparça olmuş bir ruh haliyle; yakınlarının aktardığına göre "öteki dünyada Troçki'nin kendisini beklediğine" dair geliştirmiş olduğu bir paranoyanın eşliğinde yaşadı.

Tarihin hükmü oldukça güçlüdür. Bugün Troçki'nin katili Ramon Mercader'in büyük yeğeni Iván Guerrero bir Troçkist ve uluslararası bir Troçkist örgütün çatısı altında mücadele ediyor. Ancak burada çok daha ilginç bir başka tanığın daha sözlerine yer vereceğim. Okuyucuyu oldukça şaşırtacağına inandığım bir tanıklık. Mercader'in annesi Caridad'a dair araştırmalarını kitaplaştırmış olan Gregorio Luri, eserinde şunları kaydediyor:

"Monserrat Mercader'in (Caridad'ın kızı ve Ramon'un kız kardeşi) bir oğlu Troçkist'ti. Onu bireysel olarak tanırım ve arkadaşım sayarım. Amcası Ramon'u Küba'da ziyaret ettiğini ve oradayken ona, Troçki'ye hayranlık duyduğunu itiraf ettiğini bana aktaran oydu. Ramon ona şöyle demiş: 'Eğer şu anda ben senin yaşında olsaydım, ben de yüksek ihtimalle Troçkist olurum.'" (Gregorio Luri, El cielo prometido, Una mujer al servicio de Stalin)

Luri'nin kitabı birkaç ilginç aktarım daha yapıyor:

“İspanya Komünist Partisi (İKP) Çekoslavakya'nın Varşova Paktı birlikleri tarafından işgali karşısında ne tutum alacağını tartışırken Ramon SSCB kahramanlık madalyasını kuşandı ve Moskova'da İKP militanlarının karşısına çıkarak Carillo'nun pozisyonunu, yani işgalin mahkum edilmesini savundu.”

“İspanya'ya dönebilmek için mümkün olan her şeyi yaptı. Ailesi önemli üyeler (Uruguay'da eğitim bakanı olan akrabası da dahil) barındıran Mercader, Franco'nun son başbakanına ülkeye dönüşü için izin isteyen bir mektup yazdı. KGB, bir SSCB kahramanının 'İşçilerin Anavatanında' yaşamaktansa Franco'nun İspanya'sında yaşamayı tercih etmesini kabul edemiyordu. Küba'da her zaman oldukça iyi korunuyordu, ölürken bile.” (Gregorio Luri, ibid.)

Luri'nin kitabı.

Troçki'nin katili, Stalinist bürokrasinin karşıdevrimci askerî operasyonunun “kardeş” bir işçi devletini işgal etmesine karşı çıkıyor. Troçki'nin katili Stalin'in SSCB'sinde bir kahraman gibi yaşamaktansa, yüksek ihtimalle kendisini bu alçak misyonla görevlendirenlerden midesi bulandığı için faşist İspanya'dan vize kovalamayı tercih ediyor. Troçki'nin katilinin ailesinden Troçkizme kazanılanlar oluyor ve dahası Troçkizme kazanılanlar bu görüşlerini Ramon'a itiraf ettiklerinde, Ramon'dan onları daha büyük bir itiraf bekliyor: “Eğer şu anda ben

senin yaşımda olsaydım, ben de yüksek ihtimalle Troçkist olurduım.”

Bu, Ekim Devrimi'nin hayatta kalmış son üyesinin gücüdür. Bu güç, Ekim Devrimi'nin kendisinin gücüdür, başka da bir şey değil. Bu gücün karşısında Maduro, Troçki'yi anmak zorunda hissedebilir; bu gücün karşısında sefil Mercader, hayatının sonlarına doğru sosyalizmin gerçek temsilcisinin Troçki olduğunu kabul etmiş olabilir. Onların timsah gözyaşları da yalancı pişmanlık gösterileri de kahrolsun! Troçki savaşıçı proletaryanın evladıdır; gerçek değerine onların arasında yeniden kavuşacaktır. Onun, bürokratların ve katillerin pişmanlığına da sahte saygı duruşlarına da ihtiyacı yoktur.

Timsah gözyaşları döksünler veya dökmesinler, Troçkizmin bürokrasinin hizmetkârlarına dönük tutumu daima keskin olmuştur. 17 Mayıs 1968 günü, fabrikalardaki işgal komiteleriyle koordineli hareket eden Sorbonne Üniversitesi İşgal Komitesi'nin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne gönderdiği telgrafta bu tutum kısa ve oldukça güzel bir şekilde özetlenmiştir. Bu telgrafta da dendiği üzere:

“Son bürokrat, son kapitalistin bağırsaklarıyla asılana kadar insanlık mutlu olmayacak.”

Orkestra Leninist partidir, senfoninin ismi sürekli devrimdir ve müzik enstrümanları da geçiş programı mantığından başka bir şey değildir. Troçki'nin bize öğrettiği buydu. Bunlar onun fantezileri değil, Ekim Devrimi'nin en somut ve can alıcı derslerinin politik program halinde kristalize olmuş biçimleriydi. Varsın bu dersleri reddedenler, yalanlayanlar, inkâr edenler körlüklerini sürdürsünler. Sınıflar mücadelesi onları zaten yeterince hırpalayacaktır.

Ancak sınıf mücadelesi salt nesnel bir süreç değildir. Onun öznel bir boyutu da mevcuttur ve bu boyuta biz de dâhiliz. Dolayısıyla sınıf mücadelesinin körleri hırpalayacağı söylenirken, bizim burada seyirci rolünü üstleneceğimiz kastedilmemektedir. Yayımlamış olduğumuz bu dosya, bunun ispatlarından biridir ve sanılmasın ki bu bir sondur. Hayır, tersine, Yayın Kurulu olarak Troçki'nin ve Troçkizmin tarihsel yalanlar ve iftiralar karşısında savunulmasına daha yeni başlıyoruz.

Bu dosyanın devamı gelecek. Bu dosyada yapmış olduğumuzu sürdüreceğiz. Ve bütün ürettiklerimizi Türkiye devriminin öncüsüne inatla taşımaya devam edeceğiz. Bu öncünün Leninist-Troçkist programın eğitiminden geçirilmesi için mücadele edeceğiz. Orkestranın kurulması, senfoninin bestelenmesi ve müzik enstrümanlarının bulunması için inatçı bir faaliyet göstereceğiz.

Latin Amerika edebiyatının büyük isimlerinden Perulu şair César Vallejo, bizim yukarıda "körler" olarak tarif ettiğimize benzer kuşkucular hakkındaki fikirlerini ve ardından da Troçkizme dair edindiği izlenimi aşağıdaki gibi özetliyordu:

"Freud, tam olarak Marx'ın devrimci felsefesine zıt içgüdülerle hareket eden bu adamların durumuna değinir. Samimi yenilikçi niyetleri onlara hayat verirken, etkin ve bilinçaltı eylemleri de onlara ihanet eder; onları içlerine işlemiş eski, gizli ve derindeki bir sınıfın çıkarlarının araçları olarak ortaya koyar. Biçimci Marksistler ve Marksizmi kitaplara hapsedenler neredeyse her zaman aristokratik veya burjuva soyundan gelirler. Eğitim ve kültür onların bu kusurlarını ortadan kaldırmaya yetmemiştir. Örneğin Plehanov, Buharin ve Marx'ın diğer kitabı fanatikleri gibi dönem aristokrat ve burjuvaların durumu budur.

Öte yandan Lenin, Marksist metinlerle pek çok kez ayrılmış ve zıtlasmıştır. Eğer Lenin, Marx ve Engels'in Rus toplumunda kapitalist olgunluğun yokluğuna ilişkin fikirlerine kelimesi kelimesine bağlı kalmış ve kendini bu fikirlerle sınırlandırmış olsaydı, ilk proleter devlet şu anda var olmayacaktı. Troçki'nin özgürlük üzerine dersleri da keza bu şekilde değerlendirilebilir. Troçki'nin Stalin'e olan muhalefeti, bir akım kendi ruhuyla çeliştiğinde bu akımın peşinden

sürüklenmediğinin bir kanıtıdır. Komünizmin Sovyet yöntemleri karşısında büründüğü donuk komünün ortasında, Troçkist ayaklanma tarihsel öneme sahip bir harekettir. Devrimci bir devlet içinde yeni bir devrimci ruhun doğuşunu ortaya koyar. Bu, nihayetinde sağa sapan bir solun içerisindeki yeni bir solun doğuşudur.

Bu perspektifle Troçkizm, devrimin kıvılcık bayrağının en kırmızısıdır ve dolayısıyla yenilenen inancın en saf ve en ortodoksudur.” (César Vallejo, Crónicas, Cilt II: 1927-1939)

Kıvılcık bayrağın en kıvılcık; sosyalizm inancının en ortodoksu... Troçkizm yaşıyor ve savaşıyor. Onun düşmanları çok. Onun düşmanları güçlü. Ama hayatın kendisinden daha güçlü değiller. Ve dünyanın orasında veya şurasında, bu fabrikasında veya o tarlasında devrimci Marksizm her gün ve her dakika hayat tarafından doğrulanmayı sürdürüyor. Biz gerçekler kadar güçlüyüz. Gerçekler ki binlerce yıllık Tanrıları tahtlarından indirdi, yüzlerce yıllık monarşileri parçaladı ve şimdi de kapitalizme karşı kollarını sıvıyor. Çok yaşasın devrimci Marksizmin bugün bizlerle buluşmasını sağlayanlar. Onlar olmasaydı bugün gerçeğin tarafından yer alamazdık.

Dipnotlar:

[1]

Bkz.

http://rodong.rep.kp/ko/index.php?strPageID=SF01_02_01&newsID=2020-01-17-0043&fbclid=IwAR3hzKC-NjOyZ7qzI7-NCwluYuT7Nv8kqzyjDc_6Lmo0UdXtpKDw8jax_uQ (Erişim tarihi: 5 Eylül 2020)